

РЕШЕНИЕ

№ 1533

гр. София, 09.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 10.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дияна Николова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **10679** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.256, ал.1 АПК.

Образувано е по изпратената по подсъдност от Административен съд – Пловдив жалба на Сдружение „Б.“ срещу бездействие на директора на Регионална инспекция по околната среда и водите /РИОСВ/-П. по сигнал вх.№ ЖС-79/28.09.2021г. С него жалбоподателят поискал от ответника в качеството му на компетентен орган по см. на чл.10 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ да осъществи текущ и последващ контрол на основание чл.154 и чл.156 ЗООС по изпълнението на инвестиционното предложение /ИП/, допуснато от РИОСВ с Решение № ПВ-38-ПР/19.04.2018г., както и върху резултатите от изпълнението на условията, мерките и ограниченията, заложи в решението. От фактическа страна в жалбата са изложени твърдения, че водоизточниците на [населено място] и [населено място] са замърсени с манган, а във връзка с проекта за МВЕЦ „К.“ РИОСВ П. е издала посоченото решение, с което е преценено да не се извършва О. за ИП „Водно огледало /водохранилище/“, с което ще се осигурява необходимия пад /напор/ на вода, необходим за работата на съществуващата МВЕЦ „К.“. Съгласно мотивите на това решение местоположението на ИП е определено като водното огледало е образувано в границите на речното легло и предпазните диги, като ще се изпълни по дължината на подпорните стени от двете страни на брега на реката. Според доклад на Института за изследвания на климата, атмосферата и водите на Б., създаденото по този начин изкуствено езеро със своята опашка достигало до водоземния участък на ПС „Б. –

К.“, т.е. създаденото водно огледало според жалбоподателя е по-голямо от разрешеното, което води до отрицателни въздействия върху околната среда. Предвид това с посочения сигнал вх.№ ЖС-79/28.09.2021г. жалбоподателят поискал от ответника да извърши фактически действия, посредством които да осъществи вменения му от закона текущ контрол по изпълнението на ИП. Мотивирани са подробни съображения за наличието на правен интерес от оспорването. Отправено е искане съдът да осъди ответника да предприеме конкретни и възложени му по закон действия относно констатирано отклонение от допуснатото с негово решение ИП за МВЕЦ „К.“, което е довело до замърсяване на питейните води на [населено място] и [населено място].

В съдебно заседание сдружението се представлява от Д. К. и адв.К., които молят за уважаването на жалбата. Допълнителни съображения са изложени в становище, постъпило по делото на 18.02.2022г., в което се твърди, че до момента не е извършена проверка дали МВЕЦ „К.“ спазва условията по Решение № ПВ-38-ПР/19.04.2018г. или ги нарушава. Единствената проверка била тази на 05.11.2021г., при която обаче било измерено водното ниво при стената на язовира, вместо да бъде установено докъде се простира завиреният обем /блатото/.

Ответникът по оспорването изразява становище за недопустимост на жалбата поради просрочие. В условията на евентуалност моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение. В писмени бележки освен неоснователност на жалбата обосновава и недопустимостта ѝ поради липса на правен интерес.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, доводите на страните в съдебно заседание и приложените по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

Страните не спорят, че сдружението е подало до ответника искане, заведено с вх.№ ЖС-79/28.09.2021г., за осъществяване на текущ и последващ контрол по чл.154 и чл.156 ЗООС на описаното по-горе инвестиционно предложение по съображенията, изложени в жалбата.

Страните не спорят също така, че от ответника е издадено Решение № ПВ-38-ПР/2018г. от 19.04.2018г. за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда, с което е преценено да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда за ИП „Водно огледало /водохранилище/“, което няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони с местоположение върху имоти от землищата на [населено място] и [населено място], [община], Област П. с възложител [фирма]. Видно от мотивите на акта, ИП касае водно огледало /водохранилище/, което ще осигури необходимия пад /напор/ вода за работата на съществуваща МВЕЦ „К.“. Същата според мотивите на акта, е изградена и въведена в експлоатация по надлежния ред през 2015г. като целият комплекс от съоръжения се намира в речното корито на р.В.. В резултат на подприщването на водното течение от изградения бент зад него в границите на речното корито и предпазните диги се образува завирен обем – водно огледало. Обема на задържаната вода /вместимост на водното огледало/ е 100 000 куб.м.

По делото е приет като доказателство Констативен протокол бл.№ 0010705/14.10.2021г., съставен от служители на РИОСВ-П., в който са обективирани

резултатите от извършена проверка по повод подадения от сдружението сигнал. Установено е, че имотите, върху които е разположено съоръжението, попадат в защитена зона BG 0000424 река В. – Т. за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-334/31.05.2021 на министъра на околната среда и водите, обн.ДВ, бр.54/2021г. и относно ползването на имотите, които представляват водни обекти по см. на Закона за водите, компетентността по изнесените в сигнала твърдения е на Б. дирекция „И. район“ /БДИБР/. Предвид тази констатация с писмо от 15.10.2021г. на ответника, с копие до жалбоподателя, постъпилият сигнал от Сдружение „Б.“ и другите последващи сигнали от него и Гражданско сдружение „Живот за Б.“ са изпратени по компетентност на директора на Б. дирекция „И. район“. С писмо от същата дата сдружението е нарочно уведомено за резултата от проверката и предприетите действия, а именно изпращане на подадения сигнал на компетентния административен орган.

На 05.11.2021г. е извършена проверка на водното огледало, за резултатите от която е съставен констативен протокол бл.№ 0010449 от същата дата. Видно от него на място е установено, че са изградени сградоцентра МВЕЦ, защитни стени и диги /бетонни/, по ляв е десен бряг на р.В., рибен преход, обслужващ път, язовирен бент, в резултат от подприщването на водното течение от изготвения бент зад него в границите на речното корито и предпазните диги се образува завирен обем /водно огледало/. В момента на проверката нивото на водата е на 5 см от ръба на преливната клапа и на 101 см от ръба на бетонната стена, част от водното огледало.

По делото също така е приет като доказателство протокол от среща на работна група, проведена на 24.11.2021г. Видно от него е сформирана работна група от представители на РИОСВ-П. и БДИБР като са обсъдени предприетите до момента действия във връзка с подадения от жалбоподателя сигнал и са набелязани последващи действия. Не са взети конкретни решения по основателността на сигнала. От приетото като доказателство писмо изх.№ Р-4067-00-886/07.12.2021г. на началника на РДНСК-П. се установява, че при извършена проверка относно установяване съответствието на обект МВЕЦ-К. с одобрените строителни книжа и издаденото разрешение за ползване, за т.нар. водно огледало не е издавано разрешение за строеж по данни на [община]. Посочено е, че проверката не е приключила и че становище за съответствието на обекта с издадените строителни книжа може да бъде изразено едва след представяне на направеното геодезическо заснемане.

За извършените действия е уведомен министъра на околната среда и водите като изрично е указано, че проверката не е приключила.

За събиране на допълнителни доказателства ответникът е подал до кмета на [община] заявление по Закона за достъп до обществена информация.

При така установеното от фактическа страна, от правна страна съдът намира следното:

По допустимостта на жалбата:

Защитата срещу неоснователните бездействия на административни органи е уредена в Глава XV, Раздел II АПК, в две хипотези. В първата, по чл.256, ал.1 АПК, административният орган не изпълнява свое задължение, произтичащо пряко от нормативен акт, за което не е необходимо да бъде сезиран с нарочно искане. Във втората хипотеза – по ал.2 на чл.256 АПК, административният орган следва да е сезиран с искане да извърши фактически действия, които е длъжен да извърши по силата на закон, но в продължение на 14 дни бездействия. И в двете хипотези защитата

се отнася до неизвършване на фактически действия от компетентен административен орган. Разграничителният критерий е основанието, пораждащо задължението за извършване на определени фактически действия.

В случая се претендира изпълнение именно на фактическо действие, задължението, за което е разписано в нормативен акт, т.е. не се изисква сезиране на административния орган за предприемането му, с оглед което не е налице недопустимост на оспорването поради просрочие, по арг. от чл.256, ал.1 АПК, обратно на твърдението на ответника.

Не е налице недопустимост на оспорването и поради липса на правен интерес. Правният интерес е положителна процесуална предпоставка за допустимост на оспорването от категорията на абсолютните. Отсъствието му е пречка за разглеждане на спора по същество. За да е налице правен интерес следва да е налице пряко и непосредствено засягане на права, свободи и законни интереси, т.е. последиците от административния акт, предмет на обжалване да настъпват директно в правната сфера на оспорващия. Макар и жалбоподателят да не е собственик и ползвател на обекта, респ. на имоти, непосредствено граничещи с него, то за него е налице правен интерес от оспорването по силата на т.нар. О. конвенция. Съгласно чл.9, § 2, б.“а“ от Конвенцията за достъп до информация, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда /т.нар. „О. конвенция“/, в рамките на своето национално законодателство всяка страна осигурява възможност на членовете на заинтересованата общественост, които имат достатъчен интерес или чието право е нарушено, достъп до процедура за обжалване пред съда и/или друг законово установен независим и безпристрастен орган. За да се счита за „достатъчен“ интереса на съответната организация следва да са изпълнени условията, посочени в чл.2, § 5 от споменатата конвенция, според която норма „засегната общественост“ означава обществеността, която е засегната или може да бъде засегната от вземането на решения за околната среда или има интерес в този процес, а за целите на това определение ще се счита, че неправителствените организации, работещи за опазването на околната среда, имат такъв интерес. В настоящия случай решението е оспорено от Сдружение с нестопанска цел „Б.“ като видно от чл.5, ал.1 от устава му, предметът му на дейност е съхраняване на природата и околната среда.

Предвид това съдът приема, че жалбата, с която е сезиран е допустима – подадена срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт по см. на чл.21, ал.4 АПК, от лице, за което е налице правен интерес от оспорването предвид предмета му на дейност и въведените с жалбата и последващи молби твърдения за нарушаване на екологичния баланс, в преклузивния срок за обжалване.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно разпоредбата на чл.148 ЗООС Министерството на околната среда и водите осъществява контрол върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат. Контролът е превантивен, текущ и последващ. Контролът се осъществява на национално равнище от министъра на околната среда и водите или от оправомощени от него лица, а на регионално равнище - от директорите на РИОСВ, директорите на басейновите дирекции, директорите на националните паркове, областните управители и от кметовете на общините или от упълномощени от тях длъжностни лица.

Според посоченото, извършването на дължимия по силата на закона текущ и последващ контрол е от компетентността на ответника.

Според чл.154 ЗООС текущият контрол обхваща: 1. контрола върху качеството на

компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат; 2. контрола по изпълнението на издадените от Министерството на околната среда и водите, басейновите дирекции, дирекциите на националните паркове и от регионалните инспекции по околната среда и водите разрешителни, решения и на предвидените мерки в програмите. Текущият контрол се осъществява чрез извършване на проверки по документи и на място, наблюдения и измервания.

Съгласно чл.156 ЗООС последващият контрол се осъществява чрез проследяване на: 1. резултатите от изпълнението на условията, мерките и ограниченията в решения по О., решения за преценяване на необходимостта от О., становища по екологична оценка, решения за преценяване на необходимостта от екологична оценка и в разрешителните, както и от изпълнението на инвестиционните проекти и от прилагането на плана или програмата; 2. изпълнението на предписанията, дадени на контролираните лица по време на извършването на превантивния и на текущия контрол.

В случая се твърди, че ответникът не е осъществил текущ и последващ контрол.

Видно от доказателствата по делото ответникът е предприел съответните действия, макар и след повече от месец след подаване на сигнала от жалбоподателя. Сформирана е междуведомствена работна група, възложено е извършването на геодезическо заснемане на обекта в цялост и на формиращите го хидротехнически съоръжения. Привлечена съобразно функционалната си компетентност и правомощия е и Дирекцията за национален строителен контрол. Именно последната е установила, че за част от имотите, върху които е разположена МВЕЦ К., е процедиран ПУП – ПРЗ като е образуван нов урегулиран поземлен имот за обект „водно огледало“, но разрешение за строеж за изграждането му не е издавано.

Проверката, съгласно представените доказателства, не е приключила, тъй като е необходимо изясняването на всички обстоятелства от значение за правилното решаване на случая /чл.35 АПК/ с оглед издаването на акт по чл.154а, ал.8 ЗООС, а именно констативен протокол със задължителни за оператора предписания, при установени несъответствия на инсталацията с условията на разрешителното, каквито твърдения навежда оспорващият. Макар законът да регламентира 30-дневен срок за предприемането на действия по извършване на извънпланови проверки в случаите на подадени жалби и сигнали, свързани с опасност за околната среда или случаи на несъответствие с условията на комплексното разрешително /чл.154а, ал.7 ЗООС/, то този срок има инструктивен характер, а предприетите от ответника действия, за което по делото са ангажирани съответните доказателства, обосновават неоснователност на твърденията на жалбоподателя.

Предвид това съдът намира, че не е налице фактическо бездействие на административния орган по см. на чл.256, ал.1 АПК и искането да бъде задължен да извърши конкретни фактически действия следва да бъде отхвърлено като неоснователно.

За пълнота на изложението следва да бъде посочено, че при извършването на проверка в съответствие с вменените му от закона правомощия, ответникът разполага с процесуалните инструменти, регламентирани в АПК и приложимия специален закон – ЗООС. Попълването на административната преписка с необходимите документи и снабдяването със становищата на други административни органи съобразно тяхната компетентност следва да бъде извършено по реда на чл.36 АПК, в частност ал.6, съгласно която „Органът, водещ производството по своя инициатива или по искане на

страна, изисква от съответните административни органи, органите на съдебната власт, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, в рамките на своята компетентност да издадат и изпратят удостоверения, да изпратят документи, други доказателства или информация, от значение за производството.“. Редът по ЗДОИ е приложим, когато граждани имат интерес от получаването на определена информация, имаща обществен характер, с цел да си съставят собствено мнение за дейността на задължените по закона субекти. ЗДОИ е неприложим като процесуален способ за събиране на доказателства в административното производство от административния орган.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ искането на Сдружение „Б.“ да бъде осъден ответника – директора на РИОСВ – П. да предприеме конкретни и възложени му по закон действия относно констатирано отклонение от допуснатото с негово решение ИП за МВЕЦ „К.“, което е довело до замърсяване на питейните води на [населено място] и [населено място], за което е подал искане, заведено с вх.№ ЖС-79/28.09.2021г.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: